

Affetmedeki Hata Cezalandırmadaki Hatadan Efdaldır!

Süleyman Arslantaş

Türkiye toplumu darbe ve muhtıralara karşı aşılı bir toplumdur. Osmanlı dönemini bir tarafa bırakarak ifade etmek gerekirse, cumhuriyet tarihinde birçok darbe ve muhtıralar dönemi yaşadık. Çok partili sisteme geçişin ardından (Ocak 1946) en az üç darbe (27 Mayıs 1960, 12 Eylül 1980 ve 15 Temmuz 2016) ve üç muhtıra (12 Mart 1971, 28 Şubat 1997, 27 Nisan 2007) dönemi yaşadık. 15 Temmuz 2016 darbe teşebbüsü ile diğerleri arasında çok önemli farklılıklar vardır.

Öncelikle şunun altını çizmek gerekir ki 15 Temmuz 2016 öncesi tüm darbe ve muhtıraların ortak paydası “cumhuriyeti kollamak ve korumak, Atatürk ilke ve inkılâplarının koruyucusu ve takipçisi olmak”tı. Önceki darbe ve muhtıralarda hiçbir zaman için devlet hedef alınmamıştı. Öncekiler devletin kurumlarını yıkmadılar, yakmadılar, devletin çeşitli kesimlerindeki memur, amir, asker, polis öldürmediler. Jandarma, emniyet, MİT, meclis ve benzeri kurumları hedef almadılar. Öncekilerde öne çıkan ya rejim kaygısı ya da yönetime olan öfkeydi. 15 Temmuz’da ise direkt devlet hedef alınmıştır. Her ne kadar Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın esas hedef alındığı iddia olunsa da bu, olayın sadece bir kısmını ifade etmektedir. Sayın Erdoğan’ın darbe teşebbüsünün “hedef öznesi” olarak gösterilmesi aslında çok önemli bir gerçeğin kamufla edilmesi anlamına da gelmektedir.

Dilerseniz biraz geriye gidelim. 15 Temmuz darbesinin “özne kişiliği” olan Fethullah Gülen’in yıldızının en çok parladığı tarih 12 Eylül 1980 darbesi sonrasıdır. Onu parlatanlar, onu adeta simgesel hale getirerek din ile toplum arasına adeta bir engel olarak yerleştirdiler. Niçin 12 Eylül 1980 darbesi sonrası Gülen’in yıldızı parladı ya da parlatıldı? Çünkü 11 Şubat 1979’da İran İslam Devrimi ardından muhtemel siyasal İslam tehlikesine maruz kalacak ülkeler sıralamasında Türkiye önde geliyordu, keza Batılılar da bunu böyle görüyorlardı. 12 Eylül’ün beyni, İran Devriminden etkilenen Türkiye toplumunu ürkütmeden sahte, kontrol altında olan, dinin değişmezleriyle alakası olmayan, rüya, bidat, hurafeler ve menkıbelerle din algısı oluşturan, sümük ve gözyaşını bu algıda malzeme olarak kullanan bir adamı toplum ile dinin arasına yerleştirdiler. Bununla da tek partili dönemden itibaren gelişen, İslam’la bütünleşen, sisteme karşı mesafeli duran bilinçli İslami kesim ipotek altına alınmış oldu. İlerleyen zaman dilimleri içerisinde “özne adam” Fethullah Gülen merkezli başta eğitim yapılanmaları olmak üzere topluma direkt etki eden tüm yapılanmalarda Gülenizm egemen olmaya başladı. Ne yazık ki mevcut rejim ve takipçileri Gülen’e biçilen rolün icrasına engel olmamak için olup bitenleri görmezlikten geldiler. “Ne istediler de vermedik!” sözü bunun tipik bir örneğidir. Ve belki de Gülen hareketi ve devamında yüz yıllık İslami birikim şaibeli ve etkisiz hale getirilmeye çalışıldı.

Gülen hareketi, Gülen’in 22 Şubat 1999’da ABD’ye gitmesi ardından toplumla ters düşmeye başladı. Her ne kadar AK Parti iktidarında teşvik ve yardımcı olmalar devam etmiş olsa da toplum, Gülen’in ABD’ye gidişi ardından ona ve hareketine ciddi bir şekilde kuşkuyla yaklaşmaya başlamıştır. Birkaç örnek vermek gerekirse 29 Ocak 2009’da ‘One Minute’

yaklaşımı, Mayıs 2010'da Hakan Fidan'ın MİT Müsteşarlığına atanmasına Ehud Barak'tan sonra Gülen'in karşı çıkması, 31 Mayıs 2010 Mavi Marmara olayında ortaya koyduğu İsrail yanlısı tutumu, 7 Şubat 2012'de Hakan Fidan'ın ifadeye çağırılması, Gezi olaylarına (Mayıs 2013) destek verilmesi, 17-25 Aralık 2013 olayları vs. İşte bunlar ve benzerleri Gülenist hareketle toplumun ayrışmasında önemli etken olmuştur. Eğer 15 Temmuz öncesi bunlar yaşanmamış olsaydı, toplumun 15 Temmuz'a yaklaşımı farklı olabilirdi. Zira toplum 15 Temmuz gecesi geçmişi dikkate alarak adı geçen teşebbüsün devleti hedef aldığı gerçekliğinden hareketle gereken tavır ve fedakârlığı ortaya koymuştur.

15 Temmuz'da toplumun ortaya koyduğu tepkinin de adını iyi koymamız gerekmektedir. Bu tepkinin hiçbir ideolojik boyutu öne çıkmamaktadır. Öne çıkan boyut toplumun devletin bekası konusundaki hassasiyetidir. Erdoğan'ın liderliğinin elbette toplumsal bir karşılığı vardır. Fakat toplumun 15 Temmuz'da ortaya koyduğu direnişi Erdoğan ve AK Parti'ye destek şeklinde okursak bu isabetli olmaz. Bunun gerçek adı rejime ve onun tatbikçilerine sahip çıkmak değil, devlete sahip çıkmaktır. Zira bu toplum devletin bekasını milletin bekasından önce görür. "Allah devlete ve millete zeval vermesin." sözü bunun ifadesi değil midir?

Dikkat edilirse 15 Temmuz sonrası ilan olunan ve halen de devam eden OHAL'in devamı noktasında geniş halk kitlelerinde ciddi bir tepki yok. İşte bu tepkisizliğin de arka planında yine devlet hassasiyetiyle bölgemizde, Ortadoğu'da; başta Irak ve Suriye özelinde küresel güç odaklarının ortaya koydukları, yapmak istedikleri oyunları halkın dikkatle takip etmesi ve bu olanlardan çıkarmış olduğu sonuçlar etkili olmuştur. Neredeyse halkın önemli bir kısmı Irak, Suriye, Filistin ve son zamanlarda Katar merkezli gelişmelerde asıl hedefin "etnik, mezhepsel ve enerji" eksenli yeni haritalar oluşumu, İsrail'in güvenliği, küresel güç odaklarının çıkarları doğrultusunda yeni haritalar oluşumu için bölge ülkelerinin parçalanması olduğunun farkındadır. FETÖ hareketinin de aynı küresel güç odakları eliyle tahmil edildiği bir gerçektir. Halk bu bilinçle devlet eliyle ortaya konulan OHAL tasarruf ve uygulamalarına en azından sessiz kalmayı tercih etmektedir. Elbette siyasi otoritenin de kontrolü dışında uygulamalar söz konusu. Ciddi anlamda birçok insanın canını acıtan bürokratik uygulamaların olduğu vakıadır. Bu bakımdan devletin eli ayağı icra organı olan bürokrasinin neler yaptıklarını da toplum gözlemlemektedir. Keza bilinen bir gerçek vardır ki bürokrasi OHAL uygulamalarında şüpheden hareket ederek delilden suçluya ulaşmak yerine şahıstan delile ulaşmayı öncelemektedir. Bu da halkın gözünden kaçmamaktadır. Bu durum ise hem OHAL hem de FETÖ ile mücadele konusunda halk nezdinde yönetimin itibar kaybına neden olmaktadır. Oysa Hz. Peygamber'in ifadesi ile "Bir idarecinin/amirin affetmedeki hatası cezalandırmada yapacağı hatadan daha efdaldır." gerçeğinden hareket edilmesi ve uygulamada titizlik gösterilmesi gerekirdi. Yine Sayın Erdoğan'ın "tabanı ibadet, ortası ticaret, tavanı ihanet" sıralamasından hareketle ibadet boyutuna merhametle, ticaret boyutuna dikkatle, ihanet boyutuna da cezalandırarak hareket etmek gerekirdi.

Sayın Erdoğan'ın tasnifi doğrultusunda FETÖ ile mücadele edildiği konusu pek de gerçeği yansıtmamaktadır. En azından devletle yönetime uyumlu halde FETÖ'nün çeşitli kurumlarına 15 Temmuz öncesi iyimser bakan ibadet kesimini diğerlerinden ayırarak, ticaret kesimine ve ihanet kesimine yönelik olarak elbette OHAL uygulamaları devam etmelidir. Diğer yandan

adı geçen mücadele sadece FETÖ ve yandaşlarına değil, benzer kalıplar içerisinde kendilerini ve kurumlarını din ile halkın arasına yerleştiren “özne kişi”lere ve onların kurumsal yapılarına yönelik olarak da devam etmelidir. Aksi halde Peygamberimizin (s) buyruğuna rağmen aynı delikten mükerreren sokulmuş oluruz.

Yaşamış olduğumuz ülke ve var olan devlet nevezuhur bir ülke ve devlet değildir. Tarihimizde devletin ve onu yönetenlerin önemli başarıları ve eksiklikleri olmuştur. Elbette bugün de o başarılarından istifade etmeliyiz, keza başarısızlıklardan da ders almalıyız. Mesela yakın tarihimizde II. Abdülhamid diye bir devlet başkanı, devlet adamı var. Yine 12 Eylül 1980 darbesinin devlet başkanı Kenan Evren gerçeği var. Bir mukayese yapmak gerekirse II. Abdülhamid Han muarızlarını yaşatarak öldürdü. Kenan Evren muarızlarını öldürerek yaşattı. II. Abdülhamid’in muarızları yaşarken de öldüler. Ama Kenan Evren’in Metris, Mamak, Diyarbakır cezaevlerinde ölümüne neden oldukları öldükleri halde yaşıyorlar. PKK, DHKP-C mensupları bunun acı birer ifadesi değil mi? Yani 15 Temmuz sürecinde devlet düşmanları daha farklı ve tarihten dersler alınarak etkisiz hale getirilebilirdi.

Dün yaşadıklarımız, bugün yaşamakta olduklarımız keza yarın yaşayacaklarımız karşısında özellikle İslami duyarlılığı olan halk kesimlerinin konumuna, tavrına gelince... Doğrusu eğip bükmeden ifade etmek gerekirse halen duygularımızla hareket ediyoruz. Müdür bir fikir, gelecek tasavvuru gibi eğilimlerimiz ya yok ya da çok az. Can alıcı bir noktaya vurgu yapmak istiyorum. Öncelikle peygamberlerin temel bir misyonundan başlayalım. Peygamberlerin temel misyonu tevhid akidesine insanları çağırmaktır. Devamında da bu akidenin önündeki engellere dikkat çekmek ve insanları düşündürmektir. Bir diğer ifade ile akıl ve vahiy arasındaki engelleri ortadan kaldırmaktır. Keza cihadın da öznesi bu değil mi? İslami açıdan hiçbir şey ne ekonomi ne kalkınmışlık ne toprak ne evlat ve mal hiç birisi tevhid akidesinden daha önemli değildir. Tabi ki bu yaklaşım bu dünya hayatındaki konumunu misafir olarak kabul edenler içindir. Kendilerini dünya hayatında ev sahibi olarak görenler için söyleyecek bir sözümüz yok. Şunu ifade etmek istiyorum: Evet, bugün FETÖ ile mücadele ediliyor, doğru. Peki niçin? Devletin bekası için. Bu da doğru... Benim Müslüman kimliğimle olaya/olaylara yaklaşımım ne olmalı?

Elbette devlet ve devletin bekası önemli. Ama unutulmamalıdır ki FETÖ ve benzeri hareketler sadece devlete zarar vermiyorlar. Bunlar ve bunların lider konumuna yükseltilen “özne kişilikler”i din ile toplum arasına giren birer tağutlardır. Ve bunlar toplumları vahye çağırmazlar. Kendilerine ve indî mütalaalarına çağırırlar. Bu bağlamda Müslümanların önlerinde nice özel ve tüzel kişilikler var. Bunların neredeyse tamamı kendilerine ve kurumlarına insanları çağırırlar. İşte Müslümanların en çok dikkat etmeleri gereken husus da budur. Ama maalesef şahsen bu konuda Müslümanların yeterince duyarlı olmadıklarını düşünüyorum.

O gün zalim ellerini ısırp; “N’olaydı, keşke ben elçiyle beraber bir yol edineydim.” der.

“Vah bana ne olurdu ben falanı dost tutmasaydım!”

O beni bana gelen zikirden saptırdı. Zaten şeytan, insanı yapayalnız ve yardımcısız bırakır.

Elçi de: “Ya Rabbi, kavmim bu Kur’an’ı terkedilmiş bıraktılar.” der. (Furkan Suresi, 27-30)

Evet,yarın hesap günü Allah’ın huzuruna vardığımızda ahirette alnımız açık, yüzümüz pak olsun istiyorsak sadece dünyamızı değil ahiretimizi de tehlikeye atan özel ve tüzel kişiliklere dikkat edelim. Daha açık bir ifadeyle bugün şeyh, gavs, mürşit, efendi ve benzeri isimler altındaki “özne kişiler” sadece dünyamızı değil ahiretimizi de talan ediyorlar. Dikkat edelim bugünümüz ve geleceğimiz Allah’ın kitabı ve Resul’ün sünneti doğrultusunda dosdoğru olmaktan geçiyor.

[Haksöz Dergisi Sayı: 316/317 - Temmuz/Ağustos 2017](#)

Kaynak: [Affetmedeki Hata Cezalandırmadaki Hatadan Efdaldır! - Süleyman Arslantaş](#)